

Sygn. akt VII U 1229/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 09 sierpnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek odwołania B. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 14 marca 2013 r. nr (...) - (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej B. G. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 19 lutego 2013r. ;
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji.

/ Na oryginale właściwy podpis. /

Sygn. akt VII U 1229/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 14 marca 2013 r. odmówił ubezpieczonej B. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 poz. 170 j.t. ze zm.) w związku z brakiem uprawnień, bowiem – pomimo udowodnienia wymaganej ilości okresów składkowych i nieskładkowych nie złożyła ona wniosku o świadczenie przedemerytalne w terminie 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy decyzji o utracie zasiłku dla bezrobotnych (k. 60 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 08 kwietnia 2013 r. od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona B. G., wskazując, iż z dniem 13 października 2012 r. utraciła prawo do zasiłku dla bezrobotnych – co wynika z decyzji Powiatowego Urzędu Pracy z dnia 30 października 2012 r., z którego to urzędu otrzymała odpowiednie zaświadczenie z dnia 13 lutego 2013 r. W jej ocenie przepis mówi o dokumencie potwierdzającym 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a nie

decyzji Powiatowego Urzędu Pracy o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jak to przyjął pozwany (k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi z dnia 26 lutego 2013 r. na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 4-5 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. G. zd. K., urodzona w dniu (...), posiadająca wykształcenie średnie, w dniu 18 lutego 2013 r. złożyła do pozwanego organu rentowego wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

dowód: wniosek o świadczenie przedemerytalne z dnia 18 lutego 2013 r. – k. 1-2 akt rentowych

W latach 1975-2011 z przerwami ubezpieczona podejmowała pracę zawodową na stanowiskach stażysty referenta, instruktora, zaopatrzeniowca, sprzedawcy oraz referenta biurowego pomocy biurowej. W latach 1977-1986 nie pracowała, zajmując się wychowywaniem trójki dzieci. W latach 1989-1990 prowadziła działalność gospodarczą w zakresie krawiectwa.

dowód: kwestionariusz dot. okresów składkowych i nieskładkowych – k. 5-6 akt rentowych, świadectwa pracy i zaświadczenia – k. 7-32 akt rentowych

Ubezpieczona udowodniła łącznie 31 lat, 2 miesiące i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

dowód: raport ustalania uprawnień do świadczenia – k. 59 akt rentowych

Od dnia 05 października 2011 r. wnioskodawczyni jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w T. jako bezrobotna, z prawem do zasiłku od dnia 13 października 2011 r. do dnia 12 października 2012 r. 6 miesięcy pobierania zasiłku upłynął w dniu 13 kwietnia 2012 r.

Do dnia 13 lutego 2013 r. ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Na powyższą okoliczność wnioskodawczyni przedłożyła 2 zaświadczenia, które wydane zostały przez właściwy urząd w dniach 13 i 14 lutego 2013 r.

dowód: zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 14 lutego 2013 r. – k. 25 akt rentowych, zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 13 lutego 2013 r. – k. 26 akt rentowych

Decyzję Powiatowego Urzędu Pracy w T. o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych z dnia 30 października 2012 r. ubezpieczona otrzymała w dniu 07 listopada 2012 r.

dowód: notatka służbowa pracownika pozwanego z dnia 20 maja 2013 r. – k. 71 akt rentowych

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych pozwanego. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej B. G. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 poz. 170 j.t. ze zm.), dalej: ustawa przedemerytalna, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu

przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

W myśl ustępu 3 wskazanego przepisu, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 tejże ustawy do wniosku (o świadczenie przedemerytalne) dołącza się dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W niniejszym postępowaniu bezspornym było, iż ubezpieczona posiada okres uprawniający do emerytury (przeszło 30 lat), ukończyła wymagany wiek (55 lat), jak również pozostaje zarejestrowana jako bezrobotna, nadto upłynął 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, w którym nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo udziału w szkoleniu lub przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy.

Przedmiotem sporu w sprawie pozostawało ustalenie, czy zasadnym było żądanie przez pozwany organ rentowy od ubezpieczonej na podstawie art. 2 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 3 ustawy przedemerytalnej przedłożenia w terminie 30 dni od jej wydania decyzji Powiatowego Urzędu Pracy o utracie przez wnioskodawczynię zasiłku dla bezrobotnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, dokonanej na podstawie całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego – w szczególności mając na uwadze treść zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 14 lutego 2013 r. (k. 25 akt rentowych), ubezpieczona B. G. niewątpliwie udowodniła nietrafność tak sformułowanego żądania, które legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

W całości zdaniem Sądu należało podzielić argumentację zaprezentowaną przez wnioskodawczynię w odwołaniu, a rozwinąć ją w piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2013 r. (k. 13 akt sprawy) .

Niewątpliwie bowiem trafnie ubezpieczona skonstatowała, iż przytoczona powyżej ustawa nakłada na ubiegającego się o w/w świadczenie obowiązek przedłożenia dokumentu potwierdzającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub decyzji Powiatowego Urzędu Pracy o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Jak podniosła ubezpieczona, taki dokument przedłożyła wskazując na zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 14 lutego 2013 r. (k. 25 akt rentowych), potwierdzające, iż 6 miesiąc pobierania przez B. G. zasiłku dla bezrobotnych upłynął dnia 13 kwietnia 2013 r.

W tym miejscu podkreślenia wymaga fakt, iż czym innym jest regulacja art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy (z której wynika konieczność złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni

od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych), a czym innym jest przepis art. 7 ust. 3 tejże ustawy (statuujący wymóg załączenia do wniosku o świadczenie decyzji o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych). Możliwa jest bowiem realizacja obydwu powyższych norm prawnych w sposób, w jaki dokonała tego ubezpieczona w omawianym stanie faktycznym – tj. poprzez przedłożenie w dniu 18 lutego 2013 r. (data złożenia do pozwanego wniosku o świadczenie przedemerytalne) zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 14 lutego 2013 r. (data wystawienia zaświadczenia), skoro treść zaświadczenia stanowi poświadczenie 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Dlatego też za niezasadne i sformułowane bez podstawy prawnej, a zatem bezprawnie, Sąd Okręgowy uznał stwierdzenie i zarzut pozwanego, jako by ubezpieczona nie złożyła wniosku o świadczenie przedemerytalne w terminie 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy decyzji o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych (k. 60v akt rentowych), stanowiące podstawę odmownej decyzji zaskarżonej przez wnioskodawczynię. Skoro bowiem zaświadczenie w/w jest datowane na dzień 14 lutego 2013 r., zaś zostało złożone jako załącznik do wniosku o świadczenie przedemerytalne w oddziale pozwanego w dniu 18 lutego 2013 r. (prezentata na dokumencie), zatem 4 dni później – to w sposób oczywisty ubezpieczona zachowała termin wynikający z przepisu art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy przedemerytalnej: złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Z dokumentu tego bowiem wynika wprost, iż 6 miesiąc pobierania przez B. G. zasiłku dla bezrobotnych upłynął dnia 13 kwietnia 2013 r.

Za całkowicie błędną Sąd uznał również argumentację zaprezentowaną przez pozwanego w jego piśmie procesowym z dnia 18 lipca 2013 r. (k. 23 akt sprawy). Pozwany podniósł tam bowiem, iż decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona otrzymała z dnia 30 października 2012 r. z Powiatowego Urzędu Pracy w T. otrzymała ona w dniu 07 listopada 2012 r. (k. 71 akt rentowych) – co jego zdaniem w świetle przepisu art. 7 ust. 3 ustawy przedemerytalnej w brzmieniu „do wniosku dołącza się dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3” oznaczać by miało, iż fakt złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne przez wnioskodawczynię po upływie terminu 30 dni (art. 2 ust. 3 pkt 3 tejże ustawy) od dnia 07 listopada 2012 r. oznacza jego przekroczenie i uzasadnia wydaną w sprawie decyzję odmowną. Tymczasem w ocenie Sądu termin ten został przez B. G. zachowany, co opisano w akapicie poprzedzającym. Ponownie godzi się jednak stwierdzić, iż możliwa jest realizacja obydwu powyższych norm prawnych w sposób, w jaki dokonała tego ubezpieczona w omawianym stanie faktycznym – tj. poprzez przedłożenie w dniu 18 lutego 2013 r. (data złożenia do pozwanego wniosku o świadczenie przedemerytalne) zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w T. z dnia 14 lutego 2013 r. (data wystawienia zaświadczenia), skoro treść zaświadczenia stanowi poświadczenie 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Przede wszystkim bowiem zwrócić należy uwagę – jak trafnie wskazała ubezpieczona (k. 13 akt sprawy) – na rodzaj spójnika, zastosowanego w treści art. 7 ust. 3 ustawy przedemerytalnej. Jest to spójnik „lub” czyli alternatywa nierozłączna, który oznacza, że wystarcza spełnienie jednej z alternatywnych przesłanek, ale mogą być także jednocześnie spełnione obie przesłanki. Skoro zatem przepis dopuszcza alternatywne zrealizowanie jednego lub obydwu wymogów – przedłożenie decyzji o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informacji o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych – to za wystarczające do spełnienia powyższego kryterium jest przedłożenie chociażby jednego z tych dokumentów, co jak już wskazywano powyżej, ubezpieczona zrealizowała.

Wobec powyższego uznać należało, iż ubezpieczona B. G. spełniła przesłanki wynikające z art. 2 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 7 ust. 3 ustawy przedemerytalnej – po pierwsze złożyła bowiem wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (zaświadczenia na k. 26 akt rentowych), a

po drugie do swojego wniosku dołączyła dowód uzasadniający prawo do świadczenia przedemerytalnego informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Reasumując, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że wnioskodawczyni spełniła wszystkie wynikające z przepisów ustawy przedemerytalnej warunki do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W tym miejscu zwrócić także należy uwagę na to, iż zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonej B. G. i w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję pozwanego organu z dnia 14 marca 2013 r., przyznając wnioskodawczyni prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 19 lutego 2013 r. tj. od dnia następnego po złożeniu wniosku o świadczenie. Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie w judykaturze, która przyjmuje, iż organ rentowy przyznaje świadczenie przedemerytalne wyłącznie od następnego dnia po złożeniu wniosku, a nie po spełnieniu wszystkich warunków do jego otrzymania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 marca 2013 r., III AUa 1373/12).

Działając zaś na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy, Sąd w punkcie 2 wyroku stwierdził odpowiedzialność pozwanego organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonej za zasadne nie stanowiły okoliczności nowych, które wystąpiły dopiero na etapie postępowania odwoławczego przed Sądem, bowiem kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy dokumenty znajdowały się już w dokumentacji pozwanego, której dokonano błędnej oceny. Powyższa zaś konstatacja w pełni uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy.

SSO Monika Popielińska